

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-82-64>

УДК 334.012.64:338.43:330.341.1

РОЗВИТОК ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМНИЦТВА В СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ: ПРОБЛЕМИ, РЕГУЛЯТОРНІ ПЕРЕДУМОВИ ТА НАПРЯМИ АКТИВІЗАЦІЇ

DEVELOPMENT OF INNOVATIVE ENTREPRENEURIAL ACTIVITY IN AGRICULTURE: PROBLEMS, REGULATORY PRECONDITIONS, AND DIRECTIONS FOR INTENSIFICATION

Півторак Віталій Сергійовичкандидат економічних наук,
Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки»
ORCID: <https://orcid.org/0009-0004-3228-0788>**Дендебера Олена Петрівна**науковий співробітник,
Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки»
ORCID: <https://orcid.org/0009-0008-0554-6949>**Pivtorak Vitalii, Dendebera Olena**

National Scientific Centre «Institute of Agrarian Economics»

У статті досліджено проблеми розвитку інноваційної діяльності підприємництва в сільському господарстві України в умовах трансформаційних економічних процесів, обмеженого доступу до фінансових ресурсів та недостатньої ефективності регуляторного середовища. Здійснено порівняльну оцінку показників інноваційної активності України і окремих країн Європейського Союзу на основі даних Global Innovation Index та галузевої статистики. Виявлено суттєве відставання України за рівнем фінансування наукових досліджень, цифровізації аграрного сектору, та частки переробленої аграрної продукції в експорті. Обґрунтовано необхідність формування комплексної інноваційної політики, спрямованої на фінансово-інституційну підтримку аграрного підприємництва, розвиток механізмів трансферу технологій, цифровізацію виробничих процесів і впровадження принципів сталого розвитку.

Ключові слова: інноваційна діяльність, аграрне підприємництво, сільське господарство, інноваційний розвиток, цифровізація, державне регулювання, сталий розвиток.

The article examines the development of innovation activity of entrepreneurship in Ukraine's agricultural sector under conditions of economic transformation, limited access to financial resources, and insufficient effectiveness of the regulatory environment. The purpose of the study is to identify the key barriers to innovative development in agricultural entrepreneurship, analyse the regulatory prerequisites for innovation activation, and substantiate priority directions for increasing the innovation activity of the agricultural sector. The research is based on methods of analysis and synthesis, comparative and structural analysis, statistical generalisation, and an institutional approach. The study analyses the regulatory framework governing innovation activity in agriculture, with particular attention to institutional mechanisms, policy instruments, and their effectiveness in stimulating entrepreneurial innovation in the sector. In addition, it provides a comparative assessment of innovation performance indicators of Ukraine and selected European Union countries, drawing on data from the Global Innovation Index and relevant sectoral statistics to identify structural gaps and opportunities for convergence. The results reveal a significant gap between Ukraine and EU countries in terms of R&D expenditure, digitalisation of the agricultural sector, the scale of state support for innovation, and the share of processed agricultural products in exports. It is substantiated that the existing regulatory framework, while formally defining innovation as a strategic priority, does not ensure sufficient practical incentives for agricultural enterprises to implement technological and managerial innovations. The study justifies the need for a comprehensive innovation and investment policy aimed at strengthening financial and institutional support, enhancing technology transfer mechanisms, accelerating digital transformation, and promoting sustainable

agricultural practices. The practical significance of the findings lies in their applicability to the development of sectoral innovation and investment programmes and the formulation of state policy measures to stimulate innovation activity in agricultural entrepreneurship.

Keywords: innovation activity, agricultural entrepreneurship, agriculture, innovative development, digitalisation, state regulation, sustainable development.

Постановка проблеми. Інноваційна діяльність підприємництва в сільському господарстві є одним із ключових чинників забезпечення сталого розвитку аграрного сектору, підвищення його конкурентоспроможності та адаптації до сучасних економічних і технологічних викликів. В умовах глобалізації, посилення конкуренції на аграрних ринках і трансформації виробничих процесів інновації виступають необхідною передумовою підвищення ефективності аграрного виробництва, оптимізації використання ресурсів та формування доданої вартості. Особливої актуальності проблема розвитку інноваційної діяльності набуває для підприємницьких структур у сільському господарстві, які функціонують в умовах обмеженого доступу до фінансових ресурсів, недостатнього рівня інвестиційної привабливості та фрагментарного нормативно-правового забезпечення. Низька інноваційна активність значної частини аграрних підприємств зумовлює технологічне відставання галузі та стримує її довгостроковий розвиток. Водночас ефективність інноваційної діяльності значною мірою залежить від регуляторного середовища, державної політики підтримки підприємництва та наявності інституційних передумов для впровадження нових технологій і управлінських рішень. У цьому контексті особливої уваги потребує дослідження проблем і можливостей активізації інноваційних процесів у сільському господарстві з урахуванням сучасних регуляторних механізмів та напрямів їх удосконалення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика інноваційного розвитку аграрного сектору України є предметом активних наукових досліджень вітчизняних учених, що зумовлено необхідністю адаптації агровиробництва до глобальних викликів, цифрової трансформації економіки та умов воєнного й післявоєнного відновлення. Значний внесок у дослідження інноваційної активності аграрних підприємств здійснили Каліна І.І., Кривоберець М.М. та Мазур Ю.В., які проаналізували стан і динаміку інноваційної діяльності аграрного сектору України в порівнянні з країнами ОЕСР [1]. Автори обґрунтовують

критичну роль цифрових технологій, smart-рішень та екологічно орієнтованих практик у забезпеченні конкурентоспроможності аграрного виробництва, водночас констатуючи вкрай низький рівень інноваційної активності аграрних підприємств.

Питання модернізації аграрної галузі на засадах сталого розвитку ґрунтовно досліджуються у працях Томашук І.В., де інновації розглядаються як системоутворюючий чинник екологічної, економічної та соціальної трансформації агровиробництва [2]. Автором акцентовано увагу на необхідності комплексної інтеграції цифровізації, біотехнологій, адаптивних форм землеробства та управлінських інновацій, а також запропоновано концептуальну модель сталого інноваційного оновлення аграрного сектору. Теоретико-методологічні аспекти стратегічного управління інноваційною діяльністю аграрних підприємств розкрито у дослідженнях Коваленко Н.В. та Малахової Ю.А., які обґрунтовують доцільність переходу від фрагментарних інноваційних рішень до довгострокових стратегій розвитку, заснованих на інтеграції інноваційного потенціалу в систему стратегічного менеджменту підприємств [3].

Окремий напрям наукових досліджень присвячено фінансовому забезпеченню інноваційного розвитку аграрних підприємств, зокрема у післявоєнний період. Так, Коваленко Ю.М. та Гримак Є.М. аналізують перспективи використання державних, приватних та міжнародних фінансових інструментів для стимулювання інноваційної модернізації аграрного сектору [4]. У ширшому макроекономічному контексті інноваційна складова розвитку українських підприємств розглядається у роботі Івашківа Я. та Собка Я., де обґрунтовується необхідність посилення інноваційного імперативу як ключової передумови структурних змін і підвищення конкурентоспроможності національної економіки [5]. Водночас фундаментальні особливості агроінновацій, зумовлені специфікою природно-кліматичних факторів та неоднорідністю інноваційної активності в різних підгалузях сільського господарства, систематизовано у працях Могильної Л.М., яка підкреслює

об'єктивну потребу державної підтримки інноваційно активних аграрних підприємств [6].

Узагальнення результатів наявних досліджень свідчить про значний науковий доробок у сфері інноваційного розвитку аграрного сектору, однак водночас виявляє потребу в подальшому комплексному аналізі інноваційної активності аграрного підприємництва з урахуванням сучасних макроекономічних умов, інституційних обмежень та можливостей інтеграції України до європейського інноваційного простору, що й зумовлює актуальність даного дослідження.

Постановка завдання. Метою дослідження є обґрунтування проблем розвитку інноваційної діяльності підприємництва в сільському господарстві, аналіз регуляторних передумов її активізації та визначення пріоритетних напрямів підвищення інноваційної активності аграрного сектору.

Виклад основного матеріалу дослідження. Розвиток інноваційної діяльності підприємництва в сільському господарстві стримується комплексом взаємопов'язаних економічних, інституційних та організаційних проблем, що формують несприятливе середовище для впровадження технологічних і управлінських новацій. Однією з ключових проблем залишається обмежений доступ аграрних підприємств, особливо малих і середніх, до фінансових ресурсів, необхідних для реалізації інноваційних проєктів, що знижує їх інвестиційну спроможність та схильність до ризику.

Вагомим стримувальним чинником є фрагментарність інституційної підтримки інноваційної діяльності в аграрному секторі та недостатня узгодженість між стратегічними документами у сфері інноваційного розвитку і практичними механізмами їх реалізації. Відсутність чітко визначених галузевих інструментів стимулювання інновацій призводить до того, що потреби підприємництва в сільському господарстві не завжди враховуються в межах загальнонаціональної інноваційної політики.

Крім того, низький рівень трансферу інноваційних технологій та слабка взаємодія між науково-дослідними установами і суб'єктами аграрного підприємництва обмежують можливості практичного використання результатів наукових розробок. Недостатній рівень кадрового забезпечення, обмежений доступ до дорадчих і консалтингових послуг, а також нерівномірний розвиток цифрової інфраструктури в сільській місцевості додатково усклад-

нюють процеси впровадження інновацій у виробничу діяльність аграрних підприємств.

У сукупності зазначені проблеми зумовлюють низький рівень інноваційної активності підприємництва в сільському господарстві та потребують комплексного підходу до їх подолання з урахуванням регуляторних передумов і специфіки функціонування аграрного сектору.

Розвиток інноваційної діяльності підприємництва в сільському господарстві суттєво залежить від ефективності регуляторного середовища та наявності чітких нормативно-правових механізмів, що формують стимули для впровадження технологічних і управлінських новацій. На сучасному етапі держава декларує інновації у сільському господарстві як стратегічний пріоритет, проте реалізація цих намірів часто відстає від міжнародних практик і потреб аграрного бізнесу.

Інноваційна діяльність у сільському господарстві України відбувається в умовах багаторівневої нормативно-правової бази, що визначає цілі, механізми та відповідальних суб'єктів. Серед основних документів слід виділити Закон України «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні» [7], який встановлює технологічне оновлення агропромислового комплексу як стратегічний пріоритет і визначає напрями державної підтримки науково-технічних розробок та інновацій, та Стратегія розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України № 526-р від 10 липня 2019 р. [8], що визначає важливість аграрного сектору як рушія економічного зростання через модернізацію виробництва та підвищення доданої вартості продукції.

Порівняльний аналіз показників інноваційної активності України та окремих країн Європейського Союзу свідчить про наявність системного дисбалансу між задекларованими пріоритетами інноваційного розвитку та фактичними можливостями їх реалізації в аграрному секторі. Зокрема, у Global Innovation Index 2025 Україна посідає 66-те місце, суттєво поступаючись Польщі, Франції та Німеччині (Табл. 1). Особливо показовим є відставання за підіндексом Innovation Inputs, де Україна займає 80-ту позицію, що відображає обмеженість фінансових, інституційних та інфраструктурних ресурсів для інноваційної діяльності. Водночас відносно вищі позиції за підіндексом Innovation Outputs (54-те місце) вказують на наявність певного науково-тех-

нологічного потенціалу, який, однак, не трансформується у сталі інноваційні процеси через недостатній рівень інвестицій та державної підтримки.

Аналіз фінансових та технологічних показників підтверджує структурну нерівність між Україною та країнами ЄС. Частка витрат на наукові дослідження і розробки в Україні становить лише 0,29% ВВП, що більш ніж у десять разів менше порівняно з Німеччиною (3,13%) та суттєво поступається Польщі (1,44%) і Франції (2,21%). Це безпосередньо впливає на рівень цифровізації аграрного сектору: лише близько 22% українських агропідприємств використовують цифрові або «розумні сільськогосподарські» рішення, тоді як у Німеччині та Франції цей показник перевищує 65-70%. Аналогічна ситуація спостерігається у впровадженні точного землеробства, яке в Україні охоплює менш ніж 10 % сільськогосподарських площ, тоді як у провідних країнах ЄС цей показник перевищує 45-50 %, що свідчить про суттєву технологічну диференціацію.

Важливим чинником інноваційного розвитку є рівень державної підтримки та інтеграції у міжнародні інноваційні програми. У країнах ЄС державна підтримка інновацій в агропромисловому комплексі сягає 180-215 євро на гектар, тоді як в Україні вона не перевищує 20 євро на гектар, що обмежує можливості модернізації та оновлення виробничих потужностей. У сукупності ці чинники зумовлюють низьку частку переробленої аграрної продукції в експорті України (34,7 %), що контрастує з показниками країн ЄС, де рівень переробки

перевищує 65-70 %, що лише підкреслює необхідність комплексної державної політики стимулювання інноваційної діяльності підприємства в аграрному секторі України.

У цьому контексті першочерговим завданням Міністерства аграрної політики та продовольства України є розробка Концепції програми інноваційно-інвестиційного розвитку аграрного виробництва та сільських територій, у межах якої доцільно передбачити комплекс взаємопов'язаних заходів. Зокрема, Концепція має бути орієнтована на удосконалення інституційних механізмів та інструментів реалізації інноваційно-інвестиційної політики розвитку аграрного виробництва та сільських територій, а також на стимулювання технологічного оновлення суб'єктів господарювання, зокрема у галузі тваринництва, шляхом формування концептуальних підходів до інноваційної моделі розвитку економіки з метою зміцнення продовольчої безпеки держави. Важливим напрямом є також посилення трансферу інноваційних технологій, що передбачає розробку ефективних механізмів передачі знань і передових технологій від науково-дослідних установ до суб'єктів аграрного виробництва з метою підвищення їхнього інноваційного потенціалу та професійної компетентності.

Окрему увагу в межах зазначеної Концепції доцільно приділити інтенсифікації цифровізації сільського господарства та забезпеченню сталого розвитку сільських територій шляхом імплементації екологічно стійких і кліматично орієнтованих методів ведення аграрного виробництва. Це передбачає впровадження

Таблиця 1

Порівняльні показники інноваційної активності України та окремих країн ЄС в аграрному секторі

Показник	Україна	Польща	Німеччина	Франція
Global Innovation Index 2025 (місце)	66	41	8	12
Innovation Inputs Index (місце)	80	44	6	10
Innovation Outputs Index (місце)	54	38	7	11
Витрати на R&D, % у ВВП	0,29	1,44	3,13	2,21
Частка агропідприємств, що впроваджують інновації, %	15–18	35–38	55–60	50–55
Рівень цифровізації агросектору, % підприємств	~22	~46	~71	~66
Державна підтримка інновацій в АПК, євро/га	<20	~92	~215	~185
Частка переробленої агропродукції в експорті, %	34,7	56,2	72,4	66,8

Джерело: сформовано авторами на основі [9; 10; 11; 12]

практик органічного землеробства, природо-ощадних технологій, а також систем точного землеробства, що відповідають сучасним викликам зміни клімату та вимогам довгострокового соціально-економічного розвитку.

З урахуванням виявлених структурних та інституційних обмежень підвищення інноваційної активності аграрного підприємництва в Україні потребує реалізації комплексної та системно узгодженої стратегії. Ключову роль у цьому процесі відіграє фінансово-інституційна підтримка, яка має передбачати формування спеціалізованих механізмів стимулювання інноваційної діяльності, зокрема через запровадження цільових грантових і кредитних програм, податкових стимулів для інвестицій у науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи, а також активніше залучення міжнародних фінансових інструментів і програм технічної допомоги. Поєднання внутрішніх і зовнішніх джерел фінансування дозволяє компенсувати обмеженість національних ресурсів та створити передумови для зростання інноваційної спроможності малих і середніх аграрних підприємств.

Не менш важливим напрямом є технологічне оновлення аграрного підприємництва, що охоплює автоматизацію виробничих процесів, впровадження систем точного землеробства, цифрових платформ управління ресурсами та модернізацію переробної інфраструктури з орієнтацією на продукцію з високою доданою вартістю. Водночас ефективність технологічних змін значною мірою залежить від розвитку механізмів трансферу технологій і комерціалізації наукових результатів, зокрема шляхом створення інноваційних кластерів, поглиблення співпраці між науково-дослідними установами та бізнесом, а також підтримки аграрних стартапів. Такі інструменти сприяють скороченню розриву між наукою та виробництвом і підвищують практичну віддачу наукових досліджень.

У контексті довгострокового розвитку особливого значення набувають цифровізація аграрного сектору та впровадження принципів сталого розвитку, включаючи кліматично розумне, органічне та природозберігаюче сільське господарство. Посилення міжнародного співробітництва та інтеграція України до глобальних інноваційних екосистем дозволяють прискорити адаптацію передових

технологій і управлінських практик, а також залучити іноземні інвестиції й експертну підтримку. Сукупна реалізація зазначених напрямів формує передумови для істотного зростання рівня інноваційної активності аграрних підприємств у середньостроковій перспективі та поступового наближення вітчизняного аграрного сектору до європейських стандартів розвитку.

Висновки. Інноваційна діяльність підприємств у сільському господарстві є критично важливою для забезпечення конкурентоспроможності та продовольчої безпеки України. Вона сприяє підвищенню доданої вартості продукції, ефективному використанню ресурсів та формуванню нових ринкових можливостей. Національні нормативно-правова система створює базу для стимулювання технологічного оновлення аграрного сектору. Однак фактична реалізація відповідних програмних і регуляторних документів обмежена через відсутність цільових програм та слабку координацію між органами влади, науковими установами та підприємствами.

Комплексний аналіз проблем розвитку інноваційної діяльності свідчить, що основними бар'єрами є фінансові обмеження, технологічна відсталість та недостатній рівень інституційної підтримки. Агробізнес стикається з низьким доступом до кредитів і грантів, що обмежує впровадження сучасних технологій і цифрових рішень. Технологічна відсталість проявляється в низькій цифровізації, недостатньому обладнанні для переробки продукції та обмеженому застосуванні систем точного землеробства. Інституційні бар'єри, включно з низькою координацією трансферу технологій та обмеженою інтеграцією у глобальні інноваційні екосистеми, стримують масштабне впровадження інновацій у виробничі процеси.

Для подолання зазначених проблем необхідний системний підхід, що поєднує фінансову підтримку, технологічне оновлення, трансфер знань, цифровізацію та міжнародну інтеграцію. Запровадження цільових грантів, податкових стимулів, модернізація виробничих потужностей, створення кластерів трансферу технологій та впровадження «кліматично розумного» сільського господарства дозволить значно підвищити інноваційну активність аграрних підприємств.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Каліна І.І., Кривоберець М.М., Мазур Ю.В. Інноваційна діяльність аграрних підприємств: аналіз та оцінка. *Проблеми системного підходу в економіці*. 2025. Випуск № 1 (98). URL: <https://doi.org/10.32782/2520-2200/2025-1-23> (дата звернення: 15.01.2025).
2. Томашук І.В. Модернізація аграрної галузі через сталу інтеграцію інноваційних рішень. *Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво*. 2025. № 2 (136). URL: <https://doi.org/10.32782/1814-1161/2025-2-6> (дата звернення: 15.01.2025).
3. Коваленко Н.В. і Малахова Ю.А. Стратегічне управління інноваційною діяльністю аграрних підприємств України. *Економіка та суспільство*. 2025. Випуск 71. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-71-155> (дата звернення: 15.01.2025).
4. Коваленко Ю.М. і Гримак Є.М. Перспективи фінансування інноваційного розвитку аграрних підприємств України в післявоєнний період. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2025. 1 (41). URL: [https://doi.org/10.25140/2411-5215-2025-1\(41\)-301-312](https://doi.org/10.25140/2411-5215-2025-1(41)-301-312) (дата звернення: 15.01.2025).
5. Івашків Я. і Собко Я. Інноваційний імператив розвитку українських підприємств. *Вісник економіки*. 2025. No. 4 URL: <https://doi.org/10.35774/visnyk2025.04.190> (дата звернення: 15.01.2025).
6. Могильна Л.М. Суть та особливості інновацій в сільському господарстві. *Прийзовський економічний вісник*. 2022. Випуск 3 (32). URL: <https://doi.org/10.32840/2522-4263/2022-3-5> (дата звернення: 15.01.2025).
7. Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні: Закон України від 8 вересня 2011 р. № 3715-VI. Дата оновлення: 13.01.2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3715-17#n86> (дата звернення: 15.01.2025).
8. Про затвердження критеріїв оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання на проведення наукових досліджень, технічний розвиток та інноваційну діяльність: Розпорядження КМУ від 10 липня 2019 р. № 526-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/526-2019-%D1%80#Text> (дата звернення: 15.01.2025).
9. Global Innovation Index 2025. GII 2025 Results. WIPO. URL: <https://www.wipo.int/web-publications/global-innovation-index-2025/en/gii-2025-results.html> (дата звернення: 15.01.2025).
10. Research and development expenditure (% of GDP). World Bank Group. URL: <https://data.worldbank.org/indicator/GB.XPD.RSDV.GD.ZS> (дата звернення: 15.01.2025).
11. Agriculture and Fisheries and Digital sections. OECD. URL: <https://www.oecd.org/en/topics.html> (дата звернення: 15.01.2025).
12. Agro-Informatics. FAO. URL: <https://www.fao.org/agroinformatics/en> (дата звернення: 15.01.2025).

REFERENCES:

1. Kalina I.I., Kryvobereets M.M., Mazur Yu.V. (2025) Innovatsiina diialnist ahrarnykh pidpriemstv: analiz ta otsinka [Innovative activity of agricultural enterprises: analysis and assessment]. *Problemy systemnoho pidkhodu v ekonomitsi – Problems of Systemic Approach in the Economy*. Vol. 1 (98). Available at: <https://doi.org/10.32782/2520-2200/2025-1-23> (accessed 15.01.2025).
2. Tomashuk I.V. (2025) Modernizatsiia ahrarnoi haluzi cherez stalu intehratsiiu innovatsiinykh rishen [Modernisation of the agricultural sector through sustainable integration of innovative solutions]. *Derzhava ta rehiony. Serii: Ekonomika ta pidpriemnytstvo – State and Regions. Series: Economics and Entrepreneurship*. Vol. 2 (136). Available at: <https://doi.org/10.32782/1814-1161/2025-2-6> (accessed 15.01.2025).
3. Kovalenko N.V., Malakhova Yu.A. (2025) Stratehichne upravlinnia innovatsiinoiu diialnistiu ahrarnykh pidpriemstv Ukrainy [Strategic management of innovation activity of agricultural enterprises of Ukraine]. *Ekonomika ta suspilstvo – Economy and Society*. Vol. 71. Available at: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-71-155> (accessed 15.01.2025).
4. Kovalenko Yu.M., Hrymak Ye.M. (2025) Perspektyvy finansuvannia innovatsiinoho rozvytku ahrarnykh pidpriemstv Ukrainy v pisliavoiennyi period [Prospects for financing innovative development of agricultural enterprises of Ukraine in the post-war period]. *Problemy i perspektyvy ekonomiky ta upravlinnia – Problems and Prospects of Economics and Management*. Vol. 1 (41). Available at: [https://doi.org/10.25140/2411-5215-2025-1\(41\)-301-312](https://doi.org/10.25140/2411-5215-2025-1(41)-301-312) (accessed 15.01.2025).
5. Ivashkiv Ya., Sobko Ya. (2025) Innovatsiinyi imperativ rozvytku ukrainskykh pidpriemstv [The innovation imperative of Ukrainian enterprises' development]. *Visnyk ekonomiky – Bulletin of Economics*. Vol. 4. Available at: <https://doi.org/10.35774/visnyk2025.04.190> (accessed 15.01.2025).
6. Mohylina L. M. (2022) Sut ta osoblyvosti innovatsii v silskomu hospodarstvi [Essence and features of innovations in agriculture]. *Pryazovskyi ekonomichnyi visnyk – Pryazovskyi Economic Bulletin*. Vol. 3 (32). Available at: <https://doi.org/10.32840/2522-4263/2022-3-5> (accessed 15.01.2025).

7. Law of Ukraine (2011) On Priority Areas of Innovation Activity in Ukraine. No. 3715-VI (as amended). Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3715-17#n86> (accessed 15.01.2025).
8. Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine (2019) On Approval of Criteria for Assessing the Admissibility of State Aid to Business Entities for Scientific Research, Technical Development and Innovation Activity. No. 526-r. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/526-2019-%D1%80#Text> (accessed 15.01.2025).
9. World Intellectual Property Organization (2025) Global Innovation Index 2025: GII 2025 Results. Available at: <https://www.wipo.int/web-publications/global-innovation-index-2025/en/gii-2025-results.html> (accessed 15.01.2025).
10. World Bank Group (2024) Research and development expenditure (% of GDP). Available at: <https://data.worldbank.org/indicator/GB.XPD.RSDV.GD.ZS> (accessed 15.01.2025).
11. OECD (2024) Agriculture and Fisheries and Digital sections. Available at: <https://www.oecd.org/en/topics.html> (accessed 15.01.2025).
12. Food and Agriculture Organization of the United Nations (2024) Agro-Informatics. Available at: <https://www.fao.org/agroinformatics/en> (accessed 15.01.2025).

Дата надходження статті: 03.12.2025

Дата прийняття статті: 16.12.2025

Дата публікації статті: 29.12.2025